

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

Belna tabela
loterji
na str. 6-cj

Przesilenie gabinetowe w pełni

Kulisy wczorajszego głosowania sejmu. — „Prywatny” porachunek P.P.S. z min. Prystorem. — Premier Bartel działał w porozumieniu z Marsz. Piłsudskim

Kto stanie na czele nowego rządu?

Prof. Bartel w południe złoży Prezydentowi prośbę o dymisję

Warszawa, 15 marca

(Tel. od własn. korespondenta).

A więc rząd upadł! Natychmiast po posiedzeniu sejmu trwającym 8 godzin, a zakończonym uchwaleniem wniosku żądającego ustąpienia ministra pracy i opieki społecznej pułk. Aleksandra Prystora, rząd w komplecie udał się do gmachu prezydium rady ministrów i na krótkim posiedzeniu rady gabinetowej **POSTANOWIONO DZIŚ RANO DORECZYĆ P. PREZYDENTOWI ZBIORCZĄ PROŚBĘ WSZYSTKICH MINISTRÓW O UDZIELENIE IM DYMISJI.**

Niema w tem ustąpieniu rządu nic niespodziewanego. Od pierwszej chwili, kiedy zapowiedziany był wniosek o votum nieufności dla min. Prystora i dr. Czerwińskiego, dr. Bartel nie krył ani przez chwilę, że wyrażenie votum nieufności dla jednego tylko z tych ministrów

SPOWODUJE USTAPIENIE CAŁEGO RZĄDU.

W ciągu całego ubiegłego tygodnia, a więc pomiędzy zgłoszeniem wniosku, a jego uchwaleniem, cała prasa podawała kilkakrotnie zamiar podania się rządu do dymisji. Na sejm nie wpłynęło to w najmniejszej mierze. Przyznać trzeba, że sejm niechętnie spowodował wczoraj dymisję gabinetu. Socjaliści chcieli obalić min. Prystora jako tego, który odsuwa ich całkowicie od wszelkiego wpływu na kasy chorych.

Jeden z dowcipniejszych posłów sejmu mówił wczoraj w kuluarach, że **PPS NIE ZALEŻY NA CHORYCH, TYL**

KO NA KASACH.

i to dosłownie na „kasach”.

Reszta stronnictw sejmowych niechętnie popierała wniosek PPS, gdyż w najmniejszym stopniu nie była zainteresowana gospodarką ani kas chorych, ani gospodarką ministra Prystora w tych kasach. Kiedy jednak dr. Bartel postawił kwestję w innej płaszczyźnie i oświadczył, że cały rząd będzie się solidaryzował z „wyluskany” ministrem

SYTUACJA ZMIENIŁA SIĘ RADYKALNIE. Sejm stanął zatem wobec konieczności wyrażenia votum nieufności całemu rządowi, gdyż w razie, gdyby odrzucił wniosek socjalistów, skierowany przeciwko min. Prystorowi, to tem samem **WYRAZILBY RZĄDOWI VOTUM ZAFANIA.**

Tego sejm uczynić nie mógł, zauważwszy, że przecież wobec rządów poma-

jących zaostrzył swą opozycję, i proklamuje na łamach wszystkich pism, na wszystkich wiecach, słowem przy każdej okazji, niezadowolenie z pomajowego systemu rządzenia. Można więc było śmiało stwierdzić, że gdyby rząd nie zapowiedział swej dymisji w komplecie, jako rezultat uchwalenia votum nieufności min. Prystorowi — to votum nieufności nie byłoby uchwalone.

Za wnioskiem socjalistów nie byłoby większości, gdyż większość sejmu uważa, że cała historia i **CAŁA HECA PRZECIWKO MIN. PRYSTOROWI JEST PRYWATNYM PORACHUNKIEM SOCJALISTÓW Z NIM.** Większość zaś do uchwalenia wniosku znalazła się dopiero wtedy, kiedy chodziło o dymisję całego rządu. Dr. Bartel o tem bardzo dobrze wiedział, że w chwili kiedy zagrozi dymisją całego gabinetu, znajdzie się większość dla uchwalenia

wniosku PPS-u a więc czynił wszystko, ażeby do swej dymisji doprowadzić, gdyż nawet jego mowa w senacie wygłoszona przed dwoma dniami zniechęcała do niego posłów.

Jest zupełnie oczywiste, że **DR. BARTEL CZYNIŁ WSZYSTKO W POROZUMIENIU Z MARSZ. PIŁSUDSKIM.** Wniosek ze wszystkiego co wyżej powiedziano jest jeden — **CZYNNIKI DECYDUJĄCE CHCIAŁY ZMIENIĆ RZĄD I DLATEGO NALEŻY NA DECYZJE TYCH CZYNNIKÓW POCZEKAĆ, AŻE BY MÓC DOWIEDZIEĆ SIĘ JAKIE SĄ ZAMIARY P. PREZYDENTA I MARSZ. PIŁSUDSKIEGO NA NAJBLIŻSZĄ PRZYSZŁOŚĆ.**

Z obowiązku dziennikarskiego tylko, bez przywiązania większej wagi do nazwisk wymienionych jako ewentualnych kandydatów na przyszłego premiera, podajemy następujące osoby, wymieniane w dniu wczorajszym w kuluarach sejmowych: **DR. BARTEL, WOJEWODA WILENSKI RACZKIEWICZ, POS. W BERLINIE KNOLL, MIN. MATUSZEWSKI, B. PREMIER DR. ŚWITALSKI, POS. W MOSKWIE PATEK PUŁK. PRYSTOR,** — słowem wszyscy min. poprzedniego rządu i wszyscy wyżsi wojskowi, pracujący przy Marszałku Piłsudskim.

Na podstawie uchwały rady gabinetu dr. Bartel doreczy dziś prośbę o dymisję p. Prezydentowi w godzinach porannych.

Podpisanie dekretu dymisyjnego nastąpi prawdopodobnie dziś w godzinach popołudniowych.

Zapewne p. Prezydent poleci rządowi pełnienie w dalszym ciągu jego obowiązków aż do czasu powołania nowego gabinetu.

Min. Kwiatkowski odwołał swój wyjazd do Pragi

Warszawa, 15 marca

(Tel. od wł. korespondenta)

Minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski miał wczoraj wieczorem udać się do Pragi czeskiej z wizytą do rządu czeskosłowackiego.

Z powodu zgłoszenia przez rząd dymisji, wizyta min. Kwiatkowskiego do Pragi została w ostatniej chwili odwołana.

Włamanie do Banku Rzemieślniczego

Aresztowanie kilku podejrzanych osobników

Łódź, 15 marca.

Ubiegłej nocy, jak już doniosła „Republika”, dokonano włamania do banku stowarzyszenia rzemieślników żydowskich przy ul. Południowej 4.

Około godz. 11 woźny tej instytucji zauważył, że drzwi prowadzące do lokalu są otwarte. Gdy wszedł do wnętrza banku, stwierdził, iż obie kasy ogniotrwałe stojące w gabinecie dyrektora były rozprute.

Zaalarmowano natychmiast wydział

śledczy, który rozpoczął dochodzenie. Jak nas informują, dotychczas jeszcze nie ustalono dokładnej sumy jaka padła ofiarą kasiarzy.

Łup złoczyńców wynosi 2.250 zł. Weksli nie ruszono.

Policja w nocy jeszcze zarządziła poszukiwania złoczyńców, które trwają do tej pory. Przytrzymano już kilku osobników, podejrzanych o rozprucie kasy, przesłuchanie których odbywa się obecnie w urzędzie śledczym.

Afera szpiegowska w Rumunji

Bukareszt, 15 marca.

Ubiegłej nocy tajna policja dokonała w Bukareszcie szeregu aresztowań i rewizji. **Cała afera przedstawia się bardzo tajemniczo.**

Jak słychać, aresztowani są wyłącz- nie komuniści.

Bukareszt, 15 marca.

Policja tajna w Kiszyniewie wykryła nową afere szpiegowską. **Sekretarz gminny wsi Gruleni został aresztowany w chwili, gdy chciał przejść granicę sowiecką z ważnymi dokumentami wojskowymi.**

Dokumenty te otrzymał od pewnego majora i wachmistrza. **Obu aresztowano.** Aresztowanie majora było połączo-

ne ze strzelaniną, ponieważ bronął się, strzelając z rewolweru. **Policja obiegła go w mieszkaniu i aresztowała go, kiedy mu brakło amunicji.**

Zjazd statystyków miejskich

Łódź, 15 marca

W dniu dzisiejszym o godz. 10 rano rozpoczął swe obrady ogólnopolski zjazd statystyków miejskich w sali rady miejskiej.

W obradach bierze udział około 25 osób. Zjazd potrwa cały dzień dzisiejszy i przez niedzielę.

Pijani rekruci wysucili przez okno pasażera

Wilno, 15 marca

(Tel. od wł. korespondenta)

Pociąg osobowy, który wyjechał z Warszawy 13 b. m. wioził do Wilna trzy wagony rekrutów. Rekruci wszyscy byli pijani i awanturowali się, przyczem poranili nożami jednego z pasażerów i wyrzucili go przez okno.

Prócz tego rekruci zdemolowali urządzenie wagonów i poturbowali jeszcze kilku pasażerów. Na stacji Orany żandarmerja i żołnierze korp. ochr. pogranicza aresztowali 37 pijanych rekrutów, a resztę pod silną eskortą odwieziono dalej.

Ostatnia minuta.

Walka niedźwiedzia ze lwem

Ofiarą — właścicielka cyrku.

Berlin, 15 marca.

Ubiegłej nocy w wagonie menażeryjnym cyrku Hassela, przebywającego w miejscowości pod Kassel, rozegrała się walka między brunatnym niedźwiedziem syberyjskim a młodym lwem berberyjskim.

Lew, wylamawszy kratę, oddzielając zwierzęta rzucił się na niedźwiedzia. Przerazona żona właściciela cyrku usiłowała uderzeniami stalowej szpicruty rozdzielić pławiące się we krwi zwierzęta.

Niedźwiedź, skomląc, schronił się do kąta, natomiast lew skoczył na bezbronną kobietę i pogryzł ją w straszliwy sposób.

Zaalarmowana żandarmeria i okoliczni chłopcy widłami i strzałami unieszkodliwili rozwścieczonego lwa.

Niedźwiedź zginął w kacie wskutek odniesionych ran, kobieta zmarła w drodze do szpitala.

Czeska wyprawa na księżyc

Wśród amatorów podróży międzyplanetarnej znajduje się amerykanka

Praga, 15 marca.

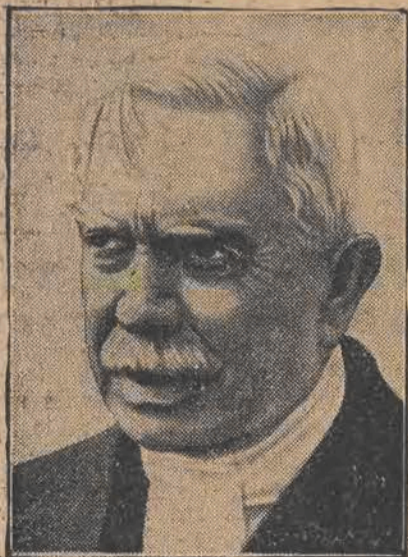
Już od dłuższego czasu znany przemysłowiec czeski Oczenaszek przeprowadza na odludnym miejscu, próby wystrzelenia rakiety na księżyc. Ponieważ próby te mają dość pomyślny przebieg, sprawa stała się głośna.

Do Oczenaszka nadeszło dotychczas około 200 listów i telegramów, w których rozmaite osoby proszą o wyznaczenie ich jako pierwszych pasażerów w locie do księżyca.

Wśród kandydatów do podróży międzyplanetarnej znajduje się również pewna 18-letnia amerykanka.

Również kilku obywateli sowieckich wołaloby się przenieść z rajy bolszewickiego na księżyc.

Z londyńskiej konferencji rozbrojenkowej

ADMIRAL JONES,

rzeczoznawca przy delegacji amerykańskiej na londyńskiej konferencji rozbrojenkowej złożył swój mandat, ponieważ w kilku punktach nie zgadza się z innymi członkami delegacji amerykańskiej.

Indye dąży do niepodległości

Jak już donosiliśmy, wyruszył 12-go b. m. olbrzymi pochód demonstracyjny hindusów z miejsca zamieszkania Mahatmy Ghandi'ego, głównego przywódcy hinduskiego ruchu nacjonalistycznego. Pochód ten, przemierzając dużą przestrzeń Indyi, jest demonstracją za uzyskaniem niepodległości. Na zdjęciu: odpoczynek w drodze. — U góry z lewa: 36-letnia Angielka, MAGDALENA SLADE, córka b. admirała floty angielskiej. Kobieta ta przyjęła już przed laty braminizm, prowadzi ascetyczny tryb życia i należy do najbardziej oddanych Mahatmie Ghandi'emu zwolenników. Popiera ona też energicznie dążenia Indyi do wyzwolenia się z pod rządów angielskich.

Reminacja Edisona

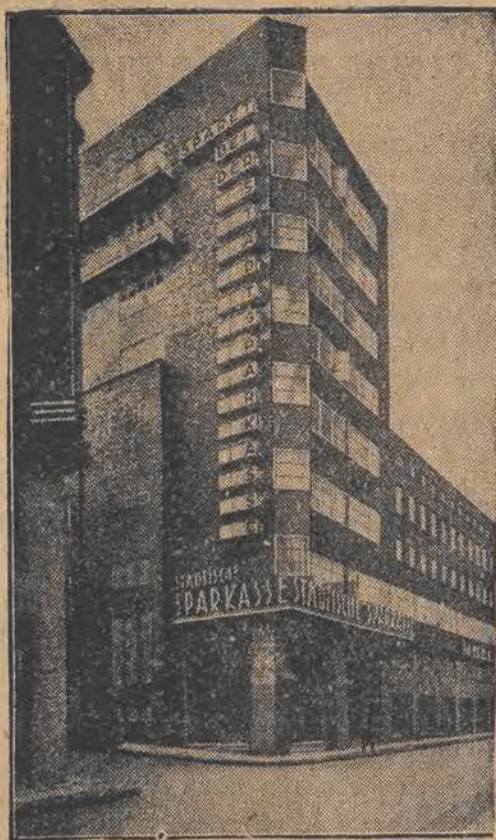

Wielki wynalazca EDISON (z lewa) został przez uniwersytet w Rollins (St. Zjedn.) mianowany honorowym doktorem. Na zdjęciu: rektor uniwersytetu (z prawa) podczas uroczystego odczytania aktu nominacyjnego.

Jak już donosiliśmy, wielki pożar w Gdańsku zniszczył jeden z śpichrzów zbożowych, zawierający 1.200 ton zboża. Podczas akcji ratunkowej, widocznej na powyższym zdjęciu, zabity został strażak.

Z współczesnej sztuki budowlanej

„Klasyczny” w swoim rodzaju gmach współczesny: miejska kasa oszczędnościowa w Essen, wykazuje wszelkie cechy, charakteryzujące współczesną sztukę architektoniczną, a więc: prostotę, masowność i celowość.

Z zawodów narciarskich w Oslo

Piękny skok narciarza GLASSA, wykonany na międzynarodowych zawodach narciarskich w Oslo.

Aresztowanie 160 komunistów w Grecji

Wiedeń, 15 marca.

Z Aten donoszą, iż policja grecka prowadzi w dalszym ciągu energiczną akcję, której celem jest wytepienie komunistycznych organizacji.

W Pireusie policja interwenjowała podczas starcia między socjalistami a komunistami na posiedzeniu zawodowych organizacji robotniczych i aresztowała 160 komunistów.

Chłopi w Sowietach podpalają składy nasion

Ryga, 15 marca.

„Komunist” donosi, że w całym szeregu miejscowości na Ukrainie chłopcy podpalają składy z nasionami. W Krasnojarsku pod Ługańskiem podpalono regionalny skład nasion, przyczem ogień strawił przygotowane dla zasiewów wiosennych zapasy.

Prenumerata. W Łodzi 2,90 miesięcznie. — Zamiejscowe 3,50 zł. miesięcznie. — Zagranicą 5,60 zł. miesięcznie. Odnoszenie do domów 40 groszy.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Telefon Administracji 1.22-14. — Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44

Godziny przyjęć redakcji 6— po poł. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się. —

Ogłoszenia. ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 50 gr. za wiersz milimetryowy. (na stronie 4-szpalt.)

NEKROLOGI: do 150 wierszy po 30 gr. wyżej 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4-szp.). Zaręcz i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc., zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Drobne 15 groszy. — Najmniejsze zł 1,50, poszukiwanie pracy 12 groszy, najmniejsze 1,20. —

Za wydawnictwo „Republika” sp. z ogr. odpow. Władysław Polak.

W drukarni „Republiki” sp. z ogr. odp., Piotrkowska 49 i 64.

Redaktor odpow. Jan Grobelniak.